

**Psikometrik Testlerin
Eğitim Kurumlarında
Kullanımı**

Psikometrik testler bireyin;

- kişilik yapısını oluşturan tutum, mizaç, karakter gibi bileşenleri ortaya çıkarmak,
- kararlarını yönlendiren duyguları, değerleri, inançları keşfetmek,
- yeteneklerini, güçlü ve gelişime açık yönlerini tespit etmek,
- davranış tercihlerini değerlendirmek

amacıyla kullanılan, geçerliliği ve güvenilirliği bilimsel olarak kanıtlanmış değerlendirme araçlarıdır.

Ortaöğretim ve yükseköğretimde modern psikometrikler en çok, **üniversite, bölüm** ve **meslek** seçiminde gençleri bilinçlendirmek, seçenekler yelpazesini genişletmek ve kendisine en uygun seçeneklere yönlendirmek amacıyla kullanılmaktadır.

Köklü ve iddialı eğitim kurumları, geleceğin iş insanları, bilim insanları, sporcuları ve sanatçıları olan öğrencilerini, her birinin eşsiz bir cevher olduğu bilinci ve bu potansiyeli en iyi şekilde performansa dönüştürebilecekleri alanlara hazırlama ideali ile yetiştirmektedirler.

21. yüzyıl yetkinlikleri: “PROBLEM ÇÖZME” ve “ELEŞTİREL DÜŞÜNME”

Dünyanın birçok farklı ülkesinde üniversiteler, iş dünyasının devleri ve Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) gibi kuruluşlar **21. yüzyıl yetkinlikleri** üzerine çalışmaktadır.

Yetkinlik seti konusunda farklı kombinasyonlar olsa da üzerinde tartışılmayan 1 numaralı yetkinlik olarak “**eleştirel düşünme**” göze çarpmaktadır.

Eleştirel düşünmenin temel bileşenleri;

- **Varsayımları tanıma** (karşılaşılan konuyu tanımlamak, gizli anlamı ortaya çıkarmak, görünenin dışındaki alternatifleri keşfetmek)
- **Argümanları değerlendirme** (ortaya atılan argümanları destekleyen kanıtları güçlülüğüne ve uygunluğuna göre değerlendirmek, bilgiyi öznel tercih ve duygularından etkilenmeden tarafsız analiz etmek)
- **Sonuç çıkarma** (yeterli veri toplayıp bunları doğru tartarak, kanıtları uygun şekilde yorumlayarak iyi muhakeme edilmiş sonuçlara varabilmek)

olarak tanımlanabilir.

Dünyada 15 yaşına gelmiş öğrencilerden, okulda edindikleri bilgileri kullanmaları, yaşama aktarmaları ve yeni durumlara uyarlayabilmeleri beklenmektedir.

Bunu ölçen PISA (Programme for International Student Assessment) sınavında öğrencilerin fen, matematik okuryazarlığı ve okuma becerileri araştırılmaktadır. Öğrencilerden çeşitli durumlarda karşılaştıkları problemleri tanımlarken, yorumlarken ve çözerken, bilgi ve becerilerini kullanma, analiz etme, mantıksal çıkarımlar yapma ve etkili iletişim kurma yeterlilikleri ölçülmektedir.

2015 yılında PISA sınavına yenilikçi bir alan olarak **"işbirlikçi problem çözme"**, 2018 yılındaki sınava ise **"küresel yetkinlikler"** bölümü eklenmiştir. Küresel yetkinlikler bölümünde, bu neslin yaşam gerçeği olan **temel sürdürülebilirlik meselelerine ilişkin bilgileri, eleştirel bir biçimde nasıl algıladıkları ve kavradıkları** değerlendirilmiştir.

2018 PISA sonuçları Aralık 2019'da açıklanacak olmakla birlikte, 2015 PISA sonuçlarına göre Türkiye 72 ülke arasında 54. sıradadır.

GMAT (Graduate Management Admission Test) sınavının amacı yurtdışında lisans/lisansüstü programlara başvuran öğrencilerin, **sayısal, sözel ve analitik problem çözme** yeteneklerini, İngilizce'yi kullanabilme ve **okuduğunu anlama** seviyelerini ölçmektir.

GRE (The Graduate Record Examination), Educational Testing Service (ETS) tarafından düzenlenen, lisansüstü eğitim için İngilizce ve matematik yeteneklerini ölçen bir seviye tespit sınavıdır. **Sözlü muhakeme, nicel muhakeme, eleştirel düşünme ve analitik yazma** becerilerini ölçmek için tasarlanmıştır.

Endüstri 4.0'ın getirdikleri ve özellikle yapay zekanın yaygınlaşması ile mesleklerin ve iş yapış şekillerinin dönüşümü tüm dünyanın gündemindedir. Geleceğin profesyonelleri olacak öğrencilerimizi hem sonraki eğitim basamaklarına hem de iş dünyasına uygun donanımla hazırlayabilmek için **"problem çözme"** ve **"eleştirel düşünme"** yetkinliklerine daha fazla yatırım yapmamız gerektiği açıktır.

"PROBLEM ÇÖZME" ve "ELEŞTİREL DÜŞÜNME" yetkinliklerinin ölçümü

Look For Talent olarak sunduğumuz psikometrik testler tüm dünyada, bu yetkinlikleri ölçmek amacıyla kullanılmaktadır:

RAVEN'İN İLERLEYEN MATRİSLERİ testi kişilerin bilişsel kapasitesini;

karmaşık problemleri çözme
gelişmiş gözlem yapabilme
net/açık düşünebilme
analitik düşünme

soyut düşünme
kolay ve hızlı öğrenme
entelektüel kapasite
entelektüel etkinlik

boyutları ile ortaya koymaktadır.

Raven'in İlerleyen Matrisleri, problemlerin çözümünü gerektiren, sözel olmayan, normatif bir zihinsel yetenek testidir. Bu test ile kişinin;

- İlk defa karşılaştığı bilgilerden yeni kavramlar geliştirebilme
- Karışıklık veya belirsizlikten anlam çıkarabilme
- Karmaşık durumlar ve olaylar hakkında açık ve net düşünebilme

becerileri, dahil olduğu norm grubundaki diğer kişilerle karşılaştırmalı olarak raporlanır.

Raven'in İlerleyen Matrisleri 12 yaş ve üzeri bireylere uygulanabilmektedir.

WATSON GLASER™ II ELEŞTİREL DÜŞÜNME ÖLÇEĞİ, kişilerin eleştirel düşünme yetkinliğini;

- varsayımları tanıma
- argümanları değerlendirme
- sonuç çıkarma

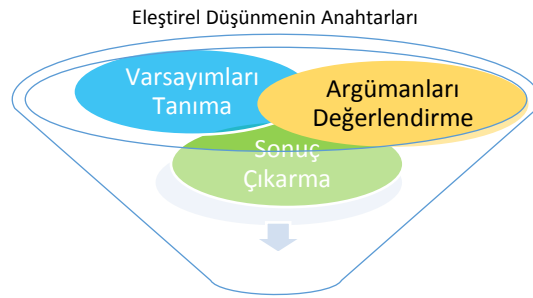

boyutlarında ölçmektedir.

Bilgi aktarıcılığına dayalı öğretim anlayışı, aktarılanları aynen alan ve kabul eden, sorulduğunda aynı şekilde yanıt veren bir insan tipi oluşturur. Bunun sonucunda; sorgulamayan, değişime ve yeniliğe ayak uyduramayan, yanlışları tespit etmekte ve problem çözümünde zorlanan, verileni olduğu gibi alıp kabul eden, gelecekle ilgili olası durumları kestiremeyen, yani "eleştirel düşünemeyen" bireyler yetiştirilir. Böyle bir insan tipinin günümüz iş dünyasında zorlanması kaçınılmazdır.

Eleştirel düşünme yetkinliği yüksek bireyler ise, karşılaştıkları durumları gözlem ve bilgiye dayanarak, saplantısız, nesnel ve derinlemesine düşünme yoluyla işleme, değerlendirme, sonuca ulaşma ve bir alanda öğrendiklerini, ilk defa karşılaştığı yeni durumlara uyarlayabilme (öğrenme çevikliği) becerisine sahiptir.

Watson-Glaser™ II Eleştirel Düşünme Ölçeği, bu yeteneği değerlendirmek için tasarlanan alanında lider bir testtir. 2009 yılından beri dünyada her sektörden yüzlerce okulda ve şirkette, eğitim ve iş performansı yüksek olacak bireyleri belirlemek üzere kullanılmaktadır.

Watson-Glaser™ II Eleştirel Düşünme Ölçeği, GMAT ile .72, GMAT Executive ile .66 korelasyon göstermektedir. Yani, Watson Glaser test sonucu, GMAT ve GMAT Executive sonucunu sırasıyla %72 ve % 66 oranlarında öngörebilmektedir.

ÜNİVERSİTE – BÖLÜM – MESLEK seçimi

Lise öğrencisi bir gencin üniversite ve bölüm tercihi büyük ölçüde mesleki seçeneklerini belirlemektedir. Ardından meslek tercihini yaparken, bir anlamda gelecekteki çalışma koşullarını ve belli bir yaşam biçimini de seçmektedir.

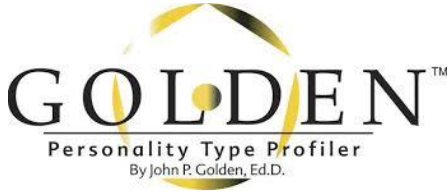
Eğitim kurumlarının tercihi, iş ve meslek seçimi, sistemli ve etkili bir rehberlik ve kariyer danışmanlığı ile yapılamadığında bu tercihler büyük ölçüde rastlantılara, sınav sonuçlarına ve birtakım kısıtlara bağlı olarak yapılmaktadır.

Oysa doğru bir karar verebilmek için;

1. Bireyin kendini tanıması
2. Bireyin meslekleri tanıması
3. Bireyin kendi özellikleri ile seçmeyi planladığı meslekler arasındaki uyumu araştırması

gerekmektedir. Look For Talent olarak sunduğumuz aşağıdaki psikometrik testler tüm dünyada bu amaçlar için kullanılmaktadır.

GOLDEN KİŞİLİK TİPİ PROFİLİ™ bugüne kadar geliştirilmiş en derin ve zengin içerikli kişilik envanteridir.

Golden Kişilik Tipi Profili™, Carl Gustav Jung'un kişilik tipi kuramları ile Beş Faktör modelini birlikte temel alır. 16 farklı kişilik tipi ve her bir kişilik tipi için 36 alt davranış özelliği ile eşsiz bir rapor sunan Golden, aşağıdaki özellikleri ile diğer kişilik envanterlerinden farklılaşır:

- Kişinin hem profesyonel ortamda hem de iş dışındaki zamanlardaki davranışlarını belirlemeye yöneliktir.
- Yalnızca kişinin kendini tanıması için değil, gelecekteki hedeflere yönelik olarak gelişim planının hazırlanması için de kullanılabilir verileri içerir.
- Kişinin günlük strese tepkisini ölçen iki global ölçeğe sahiptir.

ORPHEUS İŞ KİŞİLİĞİ ENVANTERİ™ Beş Faktör modelinin temel boyutlarına ilave yedi dürüstlük özelliğine bakarak bireyin;

- iş kişiliğini,
- dürüstlük seviyesini,
- yaptığı seçimlerin ve girişimlerinin gereklerini yerine getirmeye yönelik tavrını ve motivasyonunu

ortaya koyar.

Testin içine gömülmüş olan, dört ayrı denetim ölçeği bulunmaktadır:

İkiyüzlülük: Bireyin sorulara cevap verirken ne kadar dürüst olduğunu ölçmektedir.

Çelişki: Bireyin tüm test boyunca, kendisiyle çelişip çelişmediğini tespit eder.

Umutсуzлuk: Abartının veya kendi kendini sabote etmenin işaretleri olabilecek cevapları kontrol eder.

Dikkatsizlik: Bireyin soruları doğru okuyup okumadığını ve onları doğru anlayıp anlamadığını değerlendirir.

Psikometrik testlerin geçerliliği ve güvenilirliği ne demektir?

Farklı ülkelerde geliştirilmiş psikometrik testlerin Türkiye'de kullanılabilmesi için öncelikle, çeviri, kültürel normlara uyum, geçerlilik ve güvenilirlik ölçümlerinin yapılması gerekir.

Geçerlilik; bir testin neyi ölçmeyi amaçlıyorsa onu ölçtüğünün, başka unsurları ölçüme karıştırmadığının kanıtlanmasıdır.

Güvenilirlik; bir testin iç ve dış koşullardan etkilenmeden her seferinde tutarlı bir ölçüm yaptığının ispatlanmasıdır.

Raven, Watson, Golden ve Orpheus testlerinin Türkçe'ye çeviri, Türkiye kültürüne uyum çalışmaları ile geçerlilik ve güvenilirlik ölçümleri yapılmıştır.

Psikometrik testler nasıl uygulanmaktadır?

Tüm test ve envanterlerimiz internet ortamında, bireyin tercih ettiği zaman diliminde uygulanır. Testin/envanterin tamamlandığı anda kapsamlı sonuç raporu oluşturulur.

Psikometrik testlerimizin tamamlayıcısı olarak bu testlerin sonuçlarını temel alan;

Psikometrik testlerin fiyatı ne kadardır?

Psikometrik testlerimizin her birinin fiyatı 105 TL + KDV olup toplu alımda indirim uygulanabilmektedir.

Saygılarımızla,

Look For Talent Eğitim ve Danışmanlık A.Ş.

look4talent

PSİKOMETRİK TESTLER | KOÇLUK | EĞİTİM | DANIŞMANLIK

Adres:

Arya Plaza Esentepe Mh. Keskin Kalem Sk. N:17 K:1 D:2/A
34394 Şişli/İstanbul

Telefon:

+90 212 706 1590

E-posta:

info@look4talent.com

Web:

www.look4talent.com